

UDRUŽENJE/UDRUGA PREDUZEĆA/PODUZEĆA KOMUNALNE PRIVREDE/GOSPODARSTVA U FBiH

Tel/fax: +387 33 217 419 e-mail: upkp@bih.net.ba; www.upkp.com.ba Jadranska bb, 71000 Sarajevo

ID broj: 4200074940009 INTESA SANPAOLO BANKA: 1540011100646166

IZVJEŠTAJ O RADU UPKP U FBiH IZMEĐU DVIJE SKUPŠTINE

decembar/prosinac 2024. godine

U V O D

Izvještaj o radu Udruženja/Udruga preduzeća/poduzeća komunalne privrede/gospodarstva u FBiH u 2023/2024. godini je izvještaj u periodu između dvije Skupštine, a sačinjen je na osnovu Programa rada i provedenih aktivnosti u protekloj godini, koje su realizovane zahvaljujući dobroj koordinaciji Upravnog i Nadzornog odbora, Stručnih timova, Radnih grupa i zaposlenih u Uredu UPKP u FBiH. Rad organa odvijao se u skladu sa Statutom i drugim općim aktima UPKP u FBiH, na svim sjednicama je bio obezbijeđen kvorum, a sa svim donesenim Odlukama i zaključcima, upućenim inicijativama i sl. redovno su informisane sve članice UPKP u FBiH.

NAJZNAČAJNIJE AKTIVNOSTI IZMEĐU DVIJE SKUPŠTINE

I - SKUPŠTINA:

Održana XXII Skupština UPKP u FBiH, a tema je bila: „Realizacija programa za unapređenje vodnih usluga u FBiH u 2023. godini i planirane aktivnosti za 2024. godinu“

- Program za unapređenje vodnih usluga u FBiH i korištenja najavljene finansijske i tehničke podrške,
- Metodologija utvrđivanja najniže osnovne cijene vodnih usluga u FBiH,
- Prezentirane dosadašnje aktivnosti UPKP u FBiH u reformskim procesima u oblasti vodnih usluga,
- Dalje aktivnosti i očekivanja.

U okviru radnog dijela Skupštine razmatrani su i usvojeni dokumenti:

- Izvještaj o radu između dvije Skupštine,
- Izvještaj i obrazloženje o finansijskom poslovanju UPKP u FBiH,
- Finansijski plan za narednu godinu,
- Verifikovani mandati novih članova UO i NO.

Usvojeni zapisnici, zaključci, odluke, inicijative, kao i informacije o svim aktivnostima UPKP u FBiH, redovno se dostavljaju članicama.

II - UPRAVNI I NADZORNI ODBOR

Planirane sjednice Upravnog i Nadzornog odbora su se održavale prema programu i planu, tako da je održano pet sjednica sa više od 70 tačaka i podtačaka dnevnog reda i jedna vanredna online sjednica koja je održana usljed najave poskupljenja električne energije.

Sve donesene odluke i usvojeni zaključci Upravnog i Nadzornog odbora su realizovani prema usvojenoj dinamici o čemu su redovno informisane sve članice UPKP u FBiH.

Upravni i Nadzorni odbor su, pored predviđenih programskih aktivnosti, razmatrali i:

- Izvještaj o finansijskim rezultatima poslovanja UPKP u FBiH za period I-XII 2023. godine,
- Prijedlog Finansijskog plana UPKP u FBiH za 2024. godinu,
- Izvještaj o dugovanju članica za period do 31.12.2023. godine.

Nakon razmatranja Izvještaja, obrazloženja i zaključaka Nadzornog odbora, konstatovano je da su svi dokumenti urađeni u skladu sa važećim Zakonom i finansijskim propisima. Analizirajući pokazatelje zaključeno je da je kroz angažovanje predstavnika svih članica UPKP u FBiH ostvaren prihod iz različitih izvora i obezbjeđena likvidnost UPKP u FBiH. Planirano je da se i u toku 2024. godine obavljaju aktivnosti u službi svojih članica, prate zakonski procesi i organizuju edukacije, seminari, radionice, sjednice Skupštine, sjednice UO i NO, angažuju Stručni timovi i Radne grupe, učestvuje i prate projekti EU, te da se učestvuje u svim ostalim aktivnostima koje se tiču komunalne privrede u Federaciji BiH.

Upravni odbor je kooptirao nove članove organa kako bi UPKP u FBiH moglo nesmetano raditi i donositi pravosnažne odluke i zaključke, a prijedlog će se uputiti Skupštini na razmatranje i usvajanje. U periodu između dvije Skupštine u nekim preduzećima naših članica došlo je do kadrovskih promjena direktora koji su bili u organima UPKP u FBiH. S obzirom da u nekoliko preduzeća naših članica ima vršioca dužnosti, u toku je provođenje procedure izbora i nakon zvaničnog imenovanja prijedlog će se uputiti Skupštini za verifikaciju. Skupština je ranije utvrdila kriterije za predlaganje, izbor i imenovanje

članova Organa UPKP u FBiH kojim se mora obezbijediti što ravnomjernija zastupljenost po osnovu djelatnosti, te regionalna, nacionalna i spolna zastupljenost.

III - RAD NA PROJEKTU RCDN+

Na poziv GIZ-a za učešće u nastavku projekta RCDN pod nazivom RCDN+, UPKP u FBiH je sačinio projektni prijedlog i budžet za pomenuti projekat, koji je dostavljen na razmatranje i usvajanje Upravnom i Nadzornom odboru. Projektni prijedlog je izrađen u skladu sa usvojenim Strateškim planom UPKP u FBiH, a neke od ključnih aktivnosti koje su predviđene ovim projektnim prijedlogom su ažuriranje postojećih HR procedura, izrada komunikacijske strategije, razvoj novih procedura za uključivanje članica u rad Udruženja, kao i novih finansijskih procedura, organizacija treninga na temu Integrisano upravljanje imovinom, Neprihodovana voda, Energetska efikasnost i Upravljanje otpadnim vodama. Fokus projekta bio je na kreiranju radnih grupa koje će izraditi dokumente o politikama na neke od odabranih gorućih tema, a koje su prethodno definisane Programom za unapređenje vodnih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine. Upravni i Nadzorni odbor UPKP u FBiH je usvojio Projektni prijedlog i prijedlog Budžeta, te nakon svih obavljenih pripremnih radnji, u martu/ožujku 2024. godine, potpisan je ugovor sa GIZ-om o implementaciji aktivnosti iz Projektnog prijedloga RCDN+. U okviru GIZ-ovih aktivnosti po RCDN+ projektu, održana je obuka na temu Zagovaranje i lobiranje, na kojoj su učestvovali predstavnici UPKP u FBiH, SOGFBiH, UVRS, SOGRS, Aquasan mreže u BiH, kao i predstavnici Udruženja vodovoda Crne Gore i Zajednice opština Crne Gore. Cilj obuke je bio ojačati kapacitete partnerskih asocijacija kako da utiču na javnu politiku kroz kampanje javnog zagovaranja, zakonodavnog lobiranja i izgradnju koalicija.

Naredna aktivnost po projektu RCDN+ bila je anketa zadovoljstva članica o radu UPKP u FBiH. Anketa je poslana na adrese svih članica, a zaprimljena su 33 odgovora. Primarni cilj ankete zadovoljstva članica UPKP u FBiH bio je sticanje značajnog uvida u viđenje rada i organizacije UPKP u FBiH, kao i očekivanja u budućem periodu, što je u određenoj mjeri i ispunjeno. Analizom svih pristiglih odgovora možemo zaključiti da su naše članice u velikoj mjeri zadovoljne radom UPKP u FBiH, organizacijom različitih događaja na kojima su prisustvovali, kao i komunikacijom sa Uredom. Generalni zaključak Izvještaja jeste da UPKP u FBiH ima određene mogućnosti da unaprijedi svoj odnos sa članicama, te da svoje naredne aktivnosti treba dodatno da usmjeri ka ostalim sektorima komunalne privrede, naročito ka sektoru upravljanja otpadom. Ova i slične aktivnosti Ureda daju priliku našim članicama da se sami više uključe u rad Ureda, te da daju svoje sugestije za dalje napredovanje UPKP u FBiH, od čega sve zainteresovane strane mogu imati višestruke koristi.

Naredna aktivnost u okviru projekta je također definisana Strateškim planom UPKP u FBiH: Učešće članica UPKP u FBiH u javnim raspravama (zakoni i podzakonski akti) - Kreiranje radnih grupa po svim temama/oblastima komunalne privrede. Ova aktivnost se fokusira na aktivno uključivanje članova UPKP u FBiH u javne konsultacije u vezi sa zakonima i podzakonskim aktima u komunalnom sektoru. UPKP u FBiH prepoznaje važnost doprinosa i stručnosti članova u oblikovanju zakona i propisa koji utiču na sektor. Kako bi se olakšalo učešće članova i osigurala zastupljenost svih, mjera uključuje kreiranje radnih grupa prema temama i oblastima u okviru komunalnog sektora. S druge strane, kao jedna od aktivnosti RCDN+ projekta, definisano je imenovanje Glavnog tima za upravljanje radnim grupama. U skladu sa Strateškim planom i uspostavljenim timovima za ostvarivanje strateških ciljeva, usvojen je prijedlog da se u sastav Glavnog tima imenuju: Handžić Hasan i Mešić Fuad. Upravni odbor je donio odluku o odabiru tema iz Programa za unapređenje vodnih usluga u FBiH i korištenje najavljene finansijske i tehničke podrške, za aktivnosti zagovaranja. Aktivnosti na kojima će se raditi u narednom periodu su: aktivnost A4 – „Pokrenuti aktivnosti za izmjenu Zakona o javnim preduzećima i/ili Zakona o privrednim društvima FBiH“, i aktivnost D4 – „Priprema smjernica za izradu poslovnih planova KP koji će definisati potrebni sadržaj, metodologiju izrade i podatke koji će se koristiti“. Također, usvojen je i prijedlog da se Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva uputi inicijativa za pokretanje aktivnosti C1 – „Jačanje kapaciteta institucija na svim nivoima u FBiH, uključujući i KP, za apliciranje za sredstva i procedure implementacije projekata IFI, kao i za provođenje tenderskih procedura“. Jedna od aktivnosti u okviru projekta bilo je revidiranje Pravilnika o upravljanju udruženjem i ljudskim resursima. Predložene izmjene Pravilnika usvojene su uz nekoliko sugestija koje će biti uvrštene prilikom izrade prečišćenog teksta Pravilnika.

IV - RAD INTERRESORNE RADNE GRUPE (IRRG) ZA IZRADU PREDNACRTA ZAKONA O VODNIM USLUGAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Uz logističku podršku MEG II tima UNDP-a i IRRG, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u proteklom periodu je radilo na pripremi Prednacrt zakona o vodnim uslugama FBiH. Ovim Zakonom se prvi put pokušava urediti institucionalni okvir za pružanje vodnih usluga, upravljanje, održavanje i izgradnju infrastrukture, zatim način utvrđivanja cijene vodnih usluga i pitanja od značaja za pružanje vodnih usluga u Federaciji BiH. Radi se o izuzetno bitnom zakonu, koji se prvi put donosi na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i koji bi, nakon konačnog usvajanja, podržao ispunjavanje legislativnih zahtjeva EU prema BiH na njenom putu pridruživanja.

Podršku izradi ovog Prednacrt pružio je Projekat općinskog okolišnog upravljanja MEG 2, kojeg zajednički finansiraju Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini, Ambasada Švedske u Bosni i Hercegovini i Ambasada Republike Češke u Bosni i Hercegovini, kao i Evropska unija u Bosni i Hercegovini, dok projekat provodi UNDP BiH.

Nakon aktivnog rada i više održanih dvodnevni sastanka, IRRG sačinila radnu verziju prednacrt Zakona o vodnim uslugama Federacije BiH, gdje je ostavljena mogućnost da do narednog završnog sastanka u decembru/prosincu, svi članovi IRRG još jednom razmotre usaglašeni tekst, te ukoliko budu imali dodatnih konkretnih prijedloga, da se o njima raspravlja na ovom sastanku. Nakon ovog sastanka, članovima Interresorne radne grupe ostavljen je rok da do 19. januara 2024. godine dostave eventualne komentare, sugestije i prijedloge uz unošenje istih u sam tekst Nacrt zakona, uz konkretne prijedloge za korekciju ili brisanje predloženog teksta, te da se u komentarima da kratko obrazloženje za predložene izmjene. Poslije usaglašavanja teksta, Prednacrt Zakona je upućen Federalnom ministarstvu PVŠ, koje je nakon razmatranja uputilo u javnu raspravu, koji je bio dostupan je na web stranici FMPVŠ sa svim potrebnim informacijama i načinu slanja primjedbi.

Imajući u vidu značaj ovog zakona za vodovodna preduzeća i njihovo buduće poslovanje, UPKP u FBiH obavijestilo članice i dostavilo Prednacrt, sa molbom da dostave svoje eventualne komentare, sugestije i prijedloge, sa napomenom da uopšteni komentari neće biti razmatrani. Dobijeni komentari od članica su razmotreni, objedinjeni i ispred UPKP u FBiH, dostavljeni Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (FMPVŠ) na daljnje razmatranje i eventualno usvajanje istih. Za članice koji svoje komentare nisu dostavile u ostavljenom roku, smatralo se da u ovom trenutku nemaju komentara na dostavljeni Prednacrt zakona.

Zakon o vodnim uslugama u Federaciji BiH je izuzetno značajan za vodovodna preduzeća, njihovu opstojnost, te operativnu i finansijsku održivost. Posebno je značajno da se sa usvajanjem ovog dokumenta uvodi i metodologija za obračun najniže osnovne cijene vodnih usluga kao obavezujući akt, što bi u konačnici trebalo obezbjediti realne ekonomske cijene vodnih usluga. Imajući u vidu ustavne i zakonske nadležnosti i obaveze Federacije, kantona i općina, ovaj Zakon nažalost nije u cjelosti riješio dva po nama vrlo bitna pitanja:

- vlasništvo nad imovinom, način njenog knjiženja u poslovnim knjigama operatera i osnivača, i uključivanje njene amortizacije u cijenu vodnih usluga;
- odgovornost i sankcije osnivačima operatera ukoliko ne bude primjenjivao navedene zakonske obaveze.

Svakako treba istaći činjenicu, da bez obzira na navedene primjedbe, donošenje ovog Zakona je izuzetno važno i veliki je iskorak u procesu reformi u sektoru vodnih usluga u FBiH.

V - RAD STRUČNOG TIMA ZA IZRADU PRIJEDLOGA ZAKONSKOG RJEŠENJA UKNJIŽBE OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U POSLOVNE KNJIGE JKP U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Od prethodnog izvještaja, odnosno prezentacije na prethodnoj Skupštini na kojoj je detaljno prezentovan prijedlog mogućih rješenja, Stručni tim je održao više dvodnevni sastanaka na kojima redovno učestvuju predstavnici MEG II projekta UNDP-a. Uzimajući u obzir da je navedena problematika vrlo kompleksna i zahtijeva mnogo posla i detaljne analize drugih zakona kako bi se došlo do valjanog prijedloga zakonskog rješenja, članovi stručnog tima su se obavezali za pojedinačnu analizu po dva ili tri zakona i pripremili analizu uticaja pojedinih zakonskih odredbi na eventualno

zakonsko rješavanje uknjižbe objekata. Tema ovih sastanaka je bila finalizacija teksta u kome su sadržani pravni, ekonomski i računovodstveni aspekti, te opisani modeli upravljanja komunalnom infrastrukturom - dokapitalizacija i upravljanje i korištenje uz naknadu (zakup).

U narednom periodu fokus Stručnog tima će biti na modelima upravljanja i korištenja bez naknade i donacija, da bi u konačnici bili razrađeni i modeli vanbilansna evidencija, koncesije i konbinovani model.

Ova dva modela upravljanja imovinom koji će vjerovatno biti najviše zastupljeni u budućoj primjeni, su detaljno analizirana i do kraja godine je planirano finaliziranje konačnog teksta, a tokom iduće godine prezentacija i publikacija modela upravljanja, a sve shodno usvojenom planu rada Stručnog tima od strane UO UPKP u FBiH i MEG II tima UNDP-a BiH. Radi pojašnjenja i pravilne primjene zakonskih odredbi upućeni su zahtjevi za tumačenje koji će, nakon dobijenih odgovora biti uključeni u finalni tekst koji će biti javno prezentovan i publikovan po završetku prijedloga svih modela.

Kako bi se dobila što jasnija slika, na XXIII Skupštini UPKP u FBiH će biti prezentovana tri modela, pravni, ekonomski i računovodstveni, a planirana je i panel diskusija kako bi se istakle prednosti i nedostaci sva tri modela. Ostalo je još mnogo posla da bi se došlo do eventualnog valjanog prijedloga rješenja, tako da se ove aktivnosti nastavljaju i u narednom periodu.

VI - OSTALE AKTIVNOSTI UPKP U FBiH I UREDA

- Sastanak sa predstavnicima Švicarske ambasade u BiH sa predstavnicima Pododbora za grijanje UPKP U FBiH

Pozivajući se na dosadašnju uspješnu saradnju između UPKP u FBiH i Švicarske ambasade u BiH, predstavnici Švicarske ambasade su se najavili u UPKP u FBiH sa molbom za organizaciju sastanka sa predstavnicima Pododbora za grijanje UPKP u FBiH. Sastanak je održan 16. maja u prostorijama UPKP u FBiH, u zakazano vrijeme. Na sastanku su ispred Švicarske ambasade u BiH prisustvovali: Carmen Michel Thönnissen, regionalna savjetnica za životnu sredinu i infrastrukturu i Boško Kenjić, projektni menadžer, a ispred Pododbora za grijanje UPKP u FBiH predsjednik Suljo Sarić (uposlenik JP „Centralno grijanje“ d.d. Tuzla) i potpredsjednica Nirha Kozica (uposlenica KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo), te predsjednik UPKP u FBiH Selim Babić, sa saradnicama koje su organizovale sastanak. U uvodnom dijelu predsjednik UO UPKP u FBiH gosp. Selim Babić je upoznao goste sa radom Udruženja i značajem ove privredne grane te je naveo i problematiku vezanu za porast cijena elektirčne energije koje opterećuju poslovanje komunalnih preduzeća, posebno preduzeća daljinskog grijanja i vodosnabdijevanja. UPKP u FBiH je u tom smislu poduzimalo određene aktivnosti kod nadležnih institucija i regulatorne agencije FERK. Saglasnost na cijene komunalnih usluga daju Gradska i Opštinska vijeća, osim u Kantonu Sarajevo gdje saglasnost daje Vlada KS, i one uvijek imaju socijalni karakter i daleko su od ekonomske cijene koja bi omogućila razvojnu komponentu i normalan rad preduzeća koja se bave proizvodnjom, distribucijom i snabdijevanjem toplotnom energijom i vodosnabdijevanjem.

Na sastanku se razgovaralo o trenutnom stanju u sektoru, ključnim izazovima i prioritetima sa kojima se suočavaju preduzeća u ovom sektoru u procesu dekarbonizacije i zelene energetske tranzicije, te ulozi i kapacitetima Udruženja u dijalogu sa nadležnim institucijama. U uvodnom obraćanju gosp. Kenjić je iznio dosadašnju saradnju Švicarske ambasade sa UPKP u FBiH i Pododborom za vodosnabdijevanje i odvodnju. Pojasnio je da rade i na tretmanu otpadnih voda gdje bi se mogao napraviti spoj komunalnih preduzeća koje se bave odvodnjom otpadnih voda i preduzeća koje se bave proizvodnjom i isporukom toplotne energije. Gđa. Nirha Kozica je iznijela kao primjer za koji je urađena studija o korištenju energije otpadne vode nakon tretmana na lokalitetu Butila za proizvodnju toplotne energije pomoću toplotne pumpe. Također su predstavljeni i projekti za dekarbonizaciju dijela sistema daljinskog grijanja grada Sarajevo koji su na studijskom nivou korištenjem geotermalne energije vode na Ilidži i korištenjem energije pitke vode na Mojmilu u proizvodnji toplotne energije pomoću toplotne pumpe.

Gđa. Carmen Michel Thönnissen, kao regionalna savjetnica za životnu sredinu i infrastrukturu čija je kancelarija trenutno u Skoplju, u posjeti je Bosni i Hercegovini, sa željom da utvrdi koji su prioriteti naših komunalnih preduzeća u infrastrukturi u cilju očuvanja okoline. Ukratko je predstavila svoje aktivnosti i dozvolila da joj mi izložimo naše probleme i potrebe koje imaju za cilj očuvanje životne

sredine. Nastavno na očuvanje čovjekove okoline, predsjednik Pododbora za grijanje UPKP u FBiH Suljo Sarić, kao uposlenik JP „Centralno grijanje“ d.d. Tuzla, pojasnio je kako veliki značaj u ovom aspektu ima sistem daljinskog grijanja grada Tuzla koji energiju dobija iz kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije. Opisao je starija naselja kolektivnih objekata stanovanja (zgrade do 4 sprata bez lifta) koje nisu bile priključene na sistem daljinskog grijanja. Iznesene su ideje o fotonaponskoj elektrani koja sa skladištem energije u dijelovima sistema sa otežanom hidraulikom može uticati na dekarbonizaciju sistema DG u Tuzli. Zainteresovanost je pokazana i za mapiranje ostalih potencijala za izvor toplotne energije. Razgovarano je i o nepostojanju Zakona u toplotnoj energiji na nivou FBiH i statusa predloženog nacrtu Zakona o tržištu toplotne energije u FBiH koji nije uzeo u obzir u većem dijelu prijedlog Zakona o toplotnoj energiji koje su KJKP Toplane Sarajevo u FMERI poslale nakon usaglašavanja sa ostalim preduzećima 2018. godine.

Gosp. Kenjić je iznio želju Švicarske ambasade da pomogne u ovom sektoru kroz polisi dijalog-policy dialogue (dijalog zainteresovanih strana) u ovom sektoru, komunikaciju prema višim nivoima vlasti nakon definisanja ključnih problema i dugoročne vizije u sektoru i u konačnici projektima koji budu prepoznati kao najkvalitetniji u ovoj oblasti.

- Drugi sastanak sa predstavnicima Švicarske ambasade u BiH i predstavnicima Pododbora za vodosnabdijevanje i odvodnju UPKP U FBiH

Održan je i drugi sastanak sa predstavnicima Švicarske ambasade u BiH i UPKP u FBiH. Na sastanku su ispred Švicarske ambasade u BiH prisustvovali: Karin Gallandat, projektna menadžerica u SECO i Boško Kenjić, projektni menadžer u Švicarskoj ambasadi, a ispred UPKP u FBiH predsjednik UO Selim Babić, predsjednik Pododbora za vodosnabdijevanje Osman Čaušević JP „ViK“ Velika Kladuša, Koordinator za Stručni tim i IRRG Fuad Mešić JKP „Rad“ Tešanj, Stručni saradnik za koordinaciju i rad na projektima UPKP u FBiH Dženeta Operta. Na početku sastanka gđa. Karin Gallandat je izrazila želju da se upozna sa radom UPKP u FBiH i pojedinostima o projektu RCDN+, te je predsjednik UO Selim Babić u kratkim crtama predstavio UPKP u FBiH. Istaknuto je kada je osnovano, koliko članica ima i kojim djelatnostima se bave, organizaciju rada po pododborima, i sl. Gosp. Osman Čaušević, prisutne je upoznao o radu Pododbora, završenom projektu RCDN, sačinjenom Strateškom planu UPKP u FBiH za narednih pet godina i potpisanim ugovorom sa GIZ-om za novi projekat RCDN+ i planirane aktivnosti koje će se provoditi kroz projekat, a koje su u velikoj mjeri dio Strateškog plana UPKP u FBiH. Gđa. Dženeta Operta, prisutne je ukratko upoznala sa projektnim zadatkom RCDN+ i planiranim projektnim aktivnostima u narednom periodu. Gosp. Boško Kenjić je ispred Švicarske ambasade izrazio zadovoljstvo na dosadašnjoj uspješnoj saradnji između UPKP u FBiH i Švicarske ambasade u BiH, istaknuto je da su upoznati sa aktivnim radom UPKP u FBiH, te da je kroz nekoliko projekata ostvarena izuzetna saradnja sa Pododborom za vodosnabdijevanje i odvodnju, kao i sa Pododborom za zbrinjavanje komunalnog otpada. Naglasili su da je tema ovog sastanka bio upravo projekat RCDN+ i zadovoljstvo UPKP u FBiH i njegovih članica po ovom projektu.

- Sastanak sa predstavnicima GIZ-a i predstavnika UPKP u FBiH - Planiranje novog bilateralnog projekta u okviru inicijative za klimatsko partnerstvo za Zapadni Balkan - Misija procjene projekta: „Općine u zelenoj tranziciji ka cirkularnoj ekonomiji“ u BiH

Dana 18.11.2024. godine u prostorijama UPKP u FBiH održan je sastanak sa predstavnicima GIZ-a. Sastanku su ispred GIZ-a prisustvovali gđa Sabine Schwab, gđica Salua Moussawel i gosp. Joachim Stretz, kao i gđa Azra Velagić – Hajrudinović – savjetnica u GIZ-u za upravljanje otpadom i cirkularnu ekonomiju, a ispred UPKP u FBiH predsjednik UO gosp. Selim Babić, zamjenik predsjednika UO gosp. Admir Bećirović (JKP „Komunalac“ Tuzla), član UO gosp. Đani Rahimić (JP „Komunalno“ Mostar) i članica NO gđa Jasna Babić (JKP „Vitkom“ Vitez) i uposlenice Ureda.

U uvodnom dijelu predsjednik Upravnog odbora UPKP u FBiH gosp. Selim Babić se zahvalio na pozivu i u kratkim crtama upoznao goste sa radom Udruženja, naveo kada je osnovano, koliko članica ima, kojim djelatnostima se bave, organizaciju rada po Pododborima UPKP u FBiH, i sl. te značajem privredne grane upravljanja komunalnim otpadom u sferi zaštite prirodne okoline.

Također, prisutni su upoznati sa skorijim aktivnostima UPKP u FBiH i uspješno završenom projektu RCDN i nastavak na novom pod nazivom RCDN+ koji također provodi GIZ, uspješno završenom projektu sa UNDP-om „Podrška programu reformi komunalnih vodnih usluga u FBiH i promocija

primjene tarifne metodologije“, aktivnom saradnjom sa Federalnim ministarstvom PVŠ, Fondom za zaštitu okoliša FBiH, WB i ostalim nadležnim institucijama u FBiH i međunarodnim organizacijama.

Predstavnici GIZ-a su se ukratko predstavili i naglasili da je u ime Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ) i u okviru Inicijative za klimatsko partnerstvo za Zapadni Balkan, GIZ u fazi planiranja novog bilateralnog projekta u Bosni i Hercegovini.

Cilj projekta je pružanje podrške bosanskohercegovačkoj ekonomiji prilikom implementacije Drugog stuba Zelene agende za Zapadni Balkan, koji ima za cilj podsticanje prelaska sa linearne na cirkularnu, zelenu i inkluzivnu ekonomiju. Nadolazeći projekat **„Općine u zelenoj tranziciji ka cirkularnoj ekonomiji“** nadopunjuje druge razvojne mjere koje po nalogu BMZ-a implementira GIZ, kao što su:

- Cirkularna ekonomija za održivi urbani razvoj u Albaniji (17,1 milion eura; 2023-2027),
- Zelena ekonomija u Srbiji (4,4 miliona eura; 2024-2026),
- Cirkularni urbani razvoj-Kosovo4Green (3 miliona eura; 2024-2026),
- Sprečavanje morskog otpada na Zapadnom Balkanu (3 miliona eura; 2022-2025) kao i druge projekte u okviru BMZ-ovog programa finansiranja razvojnih partnerstava sa privatnim kompanijama *“develoPPP.de”*.

Predsjednik UO UPKP u FBiH gosp. Selim Babić je predstavio probleme sa kojima se susreću javna komunalna preduzeća u ovom sektoru. Prije svega, kao ključni problem istaknuta je veoma niska cijena usluga, kao i nizak stepen naplate u preduzećima koja se bave samo tom djelatnošću.

Kao jedno od mogućih rješenja navedena je izrada strateškog dokumenta – Metodologije za izračun najniže cijene usluga upravljanja otpadom, kao relevantan dokument koji bi mogao poslužiti kao osnov za upućivanje zahtjeva za povećanje cijena prema osnivačima JKP, po uzoru na tarifnu Metodologiju za izračun najniže cijene vodnih usluga u FBiH koja je usvojena od strane Vlada FBiH, kao rezultat usvojenog programa reformi vodnog sektora u Federaciji BiH. Gđa Jasna Babić, gosp. Admir Bećirović i gosp. Đani Rahimić su ukratko predstavili svoja komunalna preduzeća, broj domaćinstava i broj pravnih subjekata koja koriste njihove usluge, kao i trenutne projekte na kojima aktivno rade. Prisutni su naglasili da je jedan od najvećih problema neuređena zakonska regulativa na svim novoima vlasti u FBiH, neadekvatna cijena za isporučene usluge, nemogućnost adekvatne naplate za izvršene usluge, dotrajala infrastruktura, kao i da država, iako ima veliki potencijal, jako malo ulaže u ovaj sektor, a JKP nisu u mogućnosti sama poboljšati uslove rada bez pomoći osnivača.

- UPKP u FBiH je bilo pokrovitelj i učestvovalo u radu Prve stručne konferencije u BiH „Gubici vode u vodovodnim sistemima“. Cilj konferencije bio je kreiranje okruženja u kojem će u prvom redu uposlenici vodovodnih poduzeća (od radnika koji rade na detekciji curenja do direktora poduzeća) iz BiH, imati priliku redovno unapređivati svoja znanja i razmjenjivati iskustva iz domena kontrole gubitaka vode (lociranje curenja, mjerenja, regulacija pritiska, zoniranje, SCADA i daljinski nadzor, netačnost vodomjera, GIS, digitalizacija, metodologije, tehnologije, itd.). Još jedan cilj Konferencije bio je i da se ukaže na potrebe za jasnom raspodelom nadležnosti, kao i na činjenicu da uspješno i održivo smanjenje gubitaka vode za piće traži zakonski i finansijski okvir iz kojih proističu obavezujući propisi, definisani ciljevi i finansijski izvori. U tom smislu, UPKP u FBiH i Udruženje Vodovodi Republike Srpske, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, uputili su *„Inicijativu za uspostavu programa finansiranja smanjenja gubitaka u vodovodnim sistemima u BiH“*.
- Od 02. do 04. decembra u Zagrebu je održan sastanak RCDN+ projektnog savjetodavnog odbora i događaj poslovnog umrežavanja „Strateški menadžment i liderstvo“;
- U cilju poboljšanja komunikacije sa našim članicama i pružanja informacija o radu, sve aktivnosti se redovno dostavljaju putem e-maila ili poštom;
- Na web stranici su dostupne sve informacije o radu UPKP u FBiH, Upravnog i Nadzornog odbora, rad Stručnih timova, učešću na međunarodnim skupovima, konferencijama, informacije o projektima, vijesti o održanim sjednicama, upućene inicijative, zahtjevima i sl.;
- Na posebnim linkovima dostupne su šire informacije po djelatnostima;
- Redovno se prikupljaju cijene komunalnih usluga i dostavljaju članicama;
- Kontinuirano se radi na unapređenju i jačanju kvaliteta naših usluga;

- Provode se stalne aktivnosti kako bi se zadržalo postojeće članstvo i obezbijedio priliv novih članica, te ostvario što veći stepen naplate članarine.

**SKUPŠTINA
UPKP U FBiH**